

Memo

Aan Gemeente Heemstede Van ProRail
Actieplan Fietsparkeren

Datum 13 januari 2017
Bijlage(n) Alternatievenstudie
Kenmerk K20150293-596965342-29
Onderwerp Uitbreiding fietsparkeren
station Heemstede-
Aerdenhout

Inleiding

Stations

Bezoekadres

Tulpenburgh
Moreelsepark 2
3511 EP Utrecht
Nederland

Postadres

Postbus 2038
3500 GA Utrecht
Nederland

www.prorail.nl

Het aantal treinreizigers dat de reis met de fiets begint of eindigt neemt steeds verder toe. Ook bij station Heemstede-Aerdenhout is de behoefte aan fietsenstalling groter dan het huidige aanbod. Deze reizigers moeten gefaciliteerd worden met goede en voldoende mogelijkheden om de fiets te parkeren. De huidige capaciteit van bijna 1900 fietsparkeerplaatsen moet volgens de prognoses uitgebreid worden tot 3500 plaatsen in 2030. Dit is een uitbreiding van 1600 fietsparkeerplaatsen, waarbij er op dit moment al een tekort is van ongeveer 600 plaatsen. Om de haalbare uitbreidingsopties in te kunnen schatten, is het van belang een overzicht te hebben van bestaande fietsparkeeroplossingen.

Om deze reden hebben gemeente Heemstede en ProRail en samenwerking met NS een verkenning uit laten voeren naar mogelijkheden rondom het station Heemstede-Aerdenhout. De resultaten zijn verwoord in de rapportage van Movares in oktober 2016. Er zijn diverse mogelijkheden om het tekort richting 2030 op te lossen. Elke mogelijkheid heeft natuurlijk zijn voor- en nadelen, maar om te kunnen trechteren en een voorkeur te bepalen is van belang om een aantal overwegingen mee te nemen. De gemeente heeft gevraagd naar het standpunt van ProRail en NS. In deze memo worden overwegingen meegegeven die kunnen helpen om gezamenlijk een voorkeursrichting te bepalen.

In de memo worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Uitgangspunten van het Actieplan Fietsparkeren voor uitbreidingen fietsparkeren
- Het budget van Actieplan Fietsparkeren voor cofinanciering
- Voorkeur ProRail/NS voor uitbreiding fietsparkeren Heemstede
- Conclusie

Uitgangspunten Actieplan Fietsparkeren

Het Actieplan Fietsparkeren (AFP) is een regeling van het Rijk, uitgevoerd door ProRail. Uitbreidingen van fietsparkeerplaatsen worden op basis van gangbare oplossingen uitgevoerd. Daarvoor draagt AFP maximaal 50% van de werkelijke kosten. Het uitgangspunt is sober en doelmatig. Wanneer een gemeente wil afwijken van de gangbare oplossing, vindt co-financiering plaats op basis van het normbedrag wat hoort bij de oplossing die ProRail toepasselijk acht. Als gangbare oplossingen worden de volgende vormen in gewenste volgorde gezien: standaard maaiveldoplossingen, een fietsflat of een bebouwde oplossing zoals een kelder of een verdiepte bak.

Een voorbeeld van een niet standaard oplossing is een stalling onder de spoordijk.

Voor de oplossingen geldt dat er een redelijkheidsbeginsel moet zijn. Als bijvoorbeeld een maaiveldoplossing goed te realiseren is en de gemeente een ondergrondse kelder wil maken, dan beperkt de financiering vanuit AFP zich tot maximaal 50% van de uitbreiding op basis van een maaiveldoplossing.

Budget Actieplan Fietsparkeren

Op dit moment is er in het programma AFP géén financiële ruimte om de realisatie van de uitbreiding in Heemstede-Aerdenhout te co-financieren. Het bestaande budget is volledig gelabeld aan projecten met een hoge urgentie en die minimaal een vastgesteld voorkeursalternatief hebben.

Gedurende 2017 wordt met het ministerie van I&M gesproken over aanvulling van het programmabudget. Onze verwachting is dat er in de eerste helft van 2017 geen concrete budgettoezeggingen gedaan worden. In maart 2017 beslist de stuurgroep AFP of er wel cofinanciering voor voorbereidende studies beschikbaar gesteld kan worden.

Uiteraard kan de gemeente wel het initiatief nemen tot realisatie van extra fietsparkeerplaatsen, maar cofinanciering vanuit het Actieplan Fietsparkeren is zonder budgetaanvulling door het ministerie niet beschikbaar.

Voorkeur ProRail/NS voor uitbreiding fietsparkeren

Benutting bewaakte stalling

De bewaakte stalling wordt nog niet volledig gebruikt. Een eerste aanzet om de capaciteit van de stalling beter te benutten is de communicatie omtrent het gratis stallen te verbeteren. Dit is door NS in gang gezet.

De stalling kan ook geoptimaliseerd worden. Nu zijn er twee ingangen (bemenst en automatisch) die de nodige ruimte innemen. Dit kan gecombineerd worden. ProRail en NS hebben onlangs goedkeuring gegeven aan het ombouw van de huidige automatische toegangssystemen. Dit project wordt nu verder uitgewerkt en biedt ook mogelijkheden voor de stalling in Heemstede Aerdenhout. Dit nieuwe systeem heet een Zelf Service Fietsenstalling (ZSF). Het is klantvriendelijker omdat het sneller werkt (met behulp van de OV-card) en transparanter is.

Een ZSF is een onbemande stalling op basis van geautomatiseerde in- en uitgang met camerabewaking. Gezamenlijk zullen we moeten bekijken wat ieders bijdrage in deze verbouwing kan zijn. Immers er zijn naast de aanschaf van de ZSF zelf ook investeringskosten om de stalling om te bouwen.

In potentie is er na verplaatsing van de automatische toegang ruimte om 200 tot 250 fietsrekken bij te plaatsen. Dit is wel een bewerkelijke verbouwing, omdat de rekken in verdiepte ligging in de betonnen vloer zijn geplaatst en deze verdiepingen deels verschoven moeten worden om extra rekken bij te kunnen plaatsen. De kosten zijn nog niet bekend.

Voor deze verbouwing zijn op dit moment wel cofinancieringsmogelijkheden: het ZSF automaat wordt door NS/ProRail gefinancierd. Mogelijk is er ook nog bijdrage te verkrijgen omdat de verbouwing een betere benutting van bestaande middelen betreft. Een bijkomend voordeel is dat met het realiseren van een ZSF stalling de gemeentelijke bijdrage in de exploitatiekosten kan vervallen.

Met deze verbouwing kan een deel van het huidig tekort opgelost worden.

Uitbreiding buitenstalling

De totale uitbreidingsopgave richting 2030 is fors. Maar er lijkt gezien de ruimtelijke mogelijkheden geen directe noodzaak om één grote kwalitatief hoogwaardige, maar ook kostbare stalling zoals een ondergrondse kelder te realiseren. De herkomst van de reizigers is ongeveer gelijk verdeeld vanuit beide kanten van het station. Op basis van het uitgangspunt 'sober en doelmatig' worden de volgende mogelijkheden voorgesteld op basis van optimaliseren en uitbreiden van de bestaande maaiveldstallingen.

- Pelikaanlaan

Bij de stationsopgang in de Vogelbuurt, ter hoogte van de Pelikaanlaan, staan nu een beperkt aantal fietsklemmen. Toch komen circa 15% van de reizigers uit deze richting en heeft de gemeente aangegeven dat deze aankomstroute door voorziene routeaanpassingen belangrijker kan worden. Deze locatie kan uitgebreid worden tot circa 450 fietsparkeerplaatsen. Dit is eenvoudig te realiseren.

- Leidsevaartweg

De stalling langs de Leidsevaartweg wordt goed gebruikt. Hier is ruimte om te optimaliseren en uit te breiden. Met verdichten zijn circa 300 plaatsen te winnen. Dit betekent dat de bestaande enkellaagse rekken vervangen worden door dubbellaagse rekken. De ruimte voor uitbreiding wordt verkregen door de voormalige voorrijdlus te gebruiken als fietsenstalling. Op deze plaats zijn 750 fietsparkeerplaatsen te realiseren.

Conclusie

In de beschreven uitbreidingen zijn 600 tot 700 extra plaatsen aan de Bloemendaalse kant van het station en circa 1000 extra plaatsen aan de Heemstede kant te realiseren. Daarmee is de opgave van 1600 extra plaatsen in een combinatie van optimaliseren, verdichten en uitbreiden te bereiken.

Deze oplossing wordt voorgesteld door ProRail/NS. Het uitgangspunt is dat de grond voor de uitbreidingen beschikbaar gesteld wordt door de gemeente.

Uiteraard kan de gemeente haar voorkeur uitspreken voor een meer hoogwaardige oplossing. Dit is mogelijk, maar het heeft wel consequenties voor de hoogte van de co-financiering vanuit Actieplan Fietsparkeren wanneer deze weer beschikbaar zal zijn. En uiteraard kan de gemeente er voor kiezen om op eigen initiatief fietsparkeerplaatsen bij te plaatsen.

In afwachting van de aanvulling van het AFP budget door het ministerie van I&M, adviseren wij om in ieder geval de mogelijkheden tot optimalisatie van de bestaande stalling te onderzoeken en waar mogelijk uit te voeren. Zoals aangegeven is voor deze benuttingsmaatregel wel een financiële bijdrage verkrijgbaar. Een bijkomend voordeel is dat met het realiseren van een Zelf Service Fietsenstalling de gemeentelijke bijdrage in de exploitatiekosten kan vervallen.